Коштуе 2 руб.

Пралетарыі усіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
Менск, Літэрацка-выдавецкі аддзел Палітычнага ўпраўленьня Заходняга хронту.

Выданьне Рэўкому Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі Беларусі.

№ 18 (28). Субота, 4-га верасьня 1920 г.

Сягоньня апошні дзень „Тыдню раненага і хворага чырвонаармейца“. Не забывайце, грамадзяне, выпаўніць свой доўг—памагчы Чырвоным гэроям.

Менск—Рыга.

Капрызы, увёрткі, зацягіваньне перагавораў з боку яснавяльможнай шляхты, урэшці, рад чыста тэхнічных перашкод, якія давалі магчымасьць панам ухіляцца ад простага атказу, апіраючыся на кепскую работу тэлеграфу і тэлефону,—усё гэта прымусіла нашага Народнага Камісара заграцічных спраў прапанаваць палякам перанесьці перагаворы з прыхронтавай паласы ў нэйтральнае месца.

І вось цяпер менскі пэрыод перагавораў закончыўся, і з сталіцы Беларусі Менску перагаворы перанесены будуць у сталіцу Латышскай рэспублікі Рыгу.

Наша справа, справа працоўных Савецкіх рэспублік, зроблена добра: мы заявілі панам аб нашых адносінах да іх грабежніцкага навалу на Украіну і Беларусь, мы апавясьцілі ім нашые справядлівые і выгадные для працоўнага люду абодвух краёў умовы міру, мы сказалі ім, што мы толькі абараняемся. Нарэшце, мы назвалі публічна палякам нашага ворага—Францыю, пад кіраваньнем і дапамогай каторай белапалякі началі з намі крывавую братэрскую бойню.

Мы чэстна работалі ў Менску.

Не тое было з панамі. Яны ўхіляліся ад простага атказу, яны зацягівалі перагаворы, яны чакалі, калі палепшыцца іхнае становішча на хронце. Яны спачатку аткінулі нашые мірные ўмовы, а калі мы прыгразілі перарваць перагаворы, яны згодзіліся разглядаць нашые ўмовы, але дзеля гэтага іхнаму галаве Домбскаму трэба было параіцца з сваімі міністрамі—Дашынскім і Сапегай.

У Менску прашлі пяць пасяджэньняў мірнай нарады. На шостым пасяджэньні ў Рызе яны павінны будуць даць свой атказ, і яны яго дадуць, калі ня хочуць разрыву і калі ім сапраўды патрэбен мір.

А пакуль што льецца кроў працоўнага люду на хронтах. Але кожная лішняя кропля крыві чырвонаармейца дабліжае нас да астатачнай перамогі, кожная кропля крыві польскага рабочага, або селяніна, пойдзе на вашу галаву, паны памешчыкі і капіталісты.

Вы, паны, баіцёся ўтварыць з намі мір, дык асьцерагайцеся, каб польскіе працоўные грамады, каторым нарэшце надаесьць вечны ваш абман, ня спынілі ваша ўладарства. Мы хутка згаворымся з працоўнай Савецкай Польшчай, каторая не за гарамі і каторая спадзе вам, паны, як сьнег на галаву.

В. Ахрамовіч.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

(Весткі з хронту, атрыманные ад Палявога Штабу Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Рэспублікі за 2-е верасьня).

Заходні хронт.

У Бярэсьціцкай ваколіцы, у 20—40 вярстах на поўнач ад Бярэсьця, мы занялі рад сяленьняў; паўдзёньней мы падышлі да самага гораду.

29 жніўня мы занялі Замосьце.

Паўдзенна-Заходні хронт.

У Львоўскай ваколіцы нашы часьці затрымліваюць націск праціўніка, перайшоўшага ў наступ.

У Бучачскай ваколіцы мы аткінулі праціўніка на правы бераг Дністра.

Паўдзенны хронт.

На Крымскім вучастку бойкі з пераменнай удачай трываюць так жа ўпарта.

За Ваеннага Камісара Штабу Рэвалюцыйнага Ваеннага Совету Васільеў.

Паміжнародная таварыскасьць рабочых.

Ня трэба вайны.

Паміжнародны саюз прафэсыянальных саюзаў Галяндыі апублікаваў адозву супроціў вайны, у якой патрабуе поўнага спыненьня ўсякіх контр-рэвалюцыйных выступаў супроціў Расеі, заручэньня, што яны ня будуць ужывацца болей. „Вайну патрэбна мінуць ва што б там ні было“. „Усе арганізацыі павінны прыняць супроціў гэтага патрэбные меры, хоць бы трэба было аб'явіць агульчую забастоўку“.

Падтрыманьне ангельскіх рабочых.

„Саветам Чыннасьцяў“ у Лёндане выпушчана адозва, якая патрабуе хуткай учыніць мірные перагаворы паміж Англіяй і Расеяй, ураз жа кінуць усякае падтрыманьне Польшчы, адазваць усе ангельскіе караблі з расейскіх мораў. „Савет Чыннасьцяў“ заве арганізаваных рабочых быць гатовыми да ўсякіх выпадкаў.

Патрабуюць міру.

Фінляндзкіе прафэсыянальные саюзы арганізавалі у Гэльсінгфорсе, Свэабаргу і другіх гарадох вялікіе маніхвэстацыі рабочых з мэтаю дасяганьня скарэйшага міру паміж Фінляндыяй і Савецкай Расеяй. Дэманстранты так сама патрабавалі аспабаненьня палітычных.

Французкіе рабочые за нас.

У Французкіх прыбярэжных гарадох рабочые і матросы адмаўляюцца грузіць караблі з амуніцыяй для Польшчы. Парыжскіе рабочые выпусьцілі адозву, у якой клічуць працоўных адмаўляцца працаваць разам з душыцелямі расейскай рэвалюцыі.

Вакол расейска-польскіх мірных перагавораў.

Перагаворы паміж Англіяй і Сав. Расеяй.

Народны Камісарыят Заграічных Справаў адтрымаў ад ангэльскага правіцельства паведамленьне, апублікаванае ў ангэльскіх часопісах, у каторай сказана: „Вымаганьні Сав. правіцельства ў мірных нарадах аб тым, каб узбройные сілы Польшчы былі перададзены толькі ў рукі рабочага клясу, ні ў якім выпадку ня могуць быць прыняты. Дзеля гэтага ангэльскае і італьянскае правіцельствы злучыліся разам і настаіваюць на неабходнасьці адмаўленьня Сав. правіцельства ад свайго вымаганьня. Будучая палітыка ангэльскага правіцельства будзе залежыць ад атказаў Сав. правіцельства.

На гэта паведамлёньне Сав. правіцельства ўказала, што знаходзіць вельмі незразумелым выступленьне ангэльскага правіцельства пасьля таго, як яно прызнала справядлівымі ўмовы міру. Нашае вымаганьне аб зьмяншэньні ліку польскай арміі да 50.000 чалавек з нашай стараны з'яўляецца ўступкай Польшчы, бо тое, што мы дапусьцілі вышэй адзначанага ліку войскаў уладжаньне ўзброенай грамадзянскай рабочай міліцыі, фактычна з'яўляецца дапаўненьнем да ўзбройнай сілы.

Ангэльскае правіцельства, энэргічна не згаджаючыся з утварэньнем міліцыі, гэтым самым выказвае недаверые рабочым, каторые вельмі зацікаўлены утварэньнем міру. Тым ня меней мы жадаем ня толькі спыненьня вайны з Польшчай, але і ўчыняем мір з Англіяй і парашыліісьці на ўступкі ў гэтым пытаньні, не настаіваючы на сваіх умовах аб утварэньні ў Польшчы рабочай міліцыі.

Такім чынам, мы спадзяёмся дасягнуць поўнай тварыскасьці Англіі ў справе ўсіх умоваў міру з Польшчай.

Атказная нота Савецкага правіцельства была паслана Каменевым ангэльскаму правіцельству з указаньнем, што наша дэлегацыя ня бачыць у Англіі болей перашкод у справе аднаўленьня перагавораў паміж Расеяй і Англіяй.

Камітэт Чыннасьці ангэльскіх рабочых зьвярнуўся да Лёйд-Джорджа і Каменева з тэлеграмай вось якога зьместу: „Камітэт Чыннасьці адзначае ўздаволеньне з прычын адмаўленьня Сав. правіцельства ад спрэчнага пункту мірных умоваў. Камітэт вымагае, каб ангэльскае правіцельства апублікавала цалком умовы, на каторых яно згаджаецца ўтварыць мір з Расеяй."

Ангэльскі часопіс „Дэйлі Экспрэс" у гэтай справе піша: „Цяпер, калі Расея адмовілася ад свайго вымаганьня, астаноўкі за палякамі ня будзе. Яны адтрымалі ад саюзьнікаў братэрскую, але сур'ёзную прадасьцярогу ў гэтым пытаньні і, бадай, што яны будуць з гэтым лічыцца. А калі лічыцца ня будуць, дык іх жыва давядуць да розуму."

Польскіе умовы на мірнай нарадзе.

Польскі віцэ-прэм'ер (памоцнік старшыні) міністраў, Дашынскі ў гутарцы з рэдактарам газэты „Журналь дэ Полёнь" заявіў аб польскіх мірных умовах вось што: „Што датыча незалежнасьці польскага гасударства, то мы не прызнаём за бальшавікамі ніякіх правоў умешвацца ва ўнутраные справы нашай краіны.

Усякае раззброеньне, поўнае ці частковае, зусім ня можа быць намі прынята. У прыпадку, калі будзе зроблена пераміріе, Польшча ў фундамант перагавораў аб міру паставіць два галоўных палажэньні: 1) незалежнасьць Польшчы і 2) правы свабоднага разрашэньня свайго лёсу тым народам, якіе знаходзяцца паміж Польшчаю і Росеяй".

Выпаўняе прыказаньне.

Як паведамляе латвійскае тэлегр. агэнтства, Польшча ў атказ на амэрыканскую прапанову атправіла ў Вашынгтон (стал. Амэрыкі) паведамленьне, што яна далей перадагледжаных вэрсальскім дагаворам граніц ня пойдзе.

Паны хочуць выехаць на брахні і лгарстве.

Польскі міністар заграічных спраў Сапега зьвярнуўся па радыё к сэкратару „Лігі нацыяў" (хаўрус буржуйных гасударстваў) з вось якою заяваю: „З-за таго, што Польшча належыць да „Лігі нацыяў", польскае правіцельства лічыць сваім абавязкам давясьці да афіцыяльнага паведамленьня „Лігу нацыяў", што ня гледзячы на некальказовые спробы польскага правіцельства дамагчыся спынкі раенных дзеяў да пачатку мірных перагавораў з Савецкаю ўладаю, апошняя вядзе сябе так, што ніяк нельга спыніць ваенные чыннасьці. Савецкае правіцельства рожнымі выкрутасамі дагэтуль атказваецца ўшчаць згаворы аб міру. Ня гледзячы на ўсё гэта, польскае правіцельства прымае ўсе рады, каб заключыць пачотны мір, але здымае з сябе ўсякі атказ за далейшы працяг вайны і думае, што ўся атказнасьць ляжа на Савецкае правіцельства."

Паны добра ўмеюць лга[…] Ніхай-жа гэта прыналеж[…]насьць застаецца за імі. [...] на доўга яна ім зможа па[…] служыць на карысьць?

Вакол вайны.

Антанта хоча уцягнуць у вайну Нямеччыну.

Нямецкіе газэты паведамляюць, што **Антанта прыняла рашучые крокі, каб уцягнуць Нямеччыну у расейска-польскую вайну.** За ваенную падмогу Польшчы Нямеччыне абяцалі Пазнань. Чынны ўдзел у перагаворах паміж Антантай і Нямеччынай прымалі знаходзячыеся цяпер у Бэрліне прадстаўнікі расейскіх контрэвалюцыянэраў, якіе стараюцца, каб арганізаваць „Сьвяты Саюз" проціў Савецкай Расеі.

Ня могуць падзяліцца.

Амэрыка абмянялася нотамі з дзяржавамі Антанты з прычын прызнаньня Ўрангэля, пры чым ніяк ня могуць згаварыцца паміж сабою. Францыя моцна спадзяецца адтрымаць старые даўгі Расеі, каторые Ўрангэль абяцаўся выплаціць, і цяпер вельмі стараецца, каб авантура Ўрангэля была прызнана і падтрымана ўсімі. Але Антанта разумее чым закончыцца ўрангэлеўская авантура і дзеля гэтага ня хоча яго прызнаць, і апрача таго зьвяртае ўвагу польскага правіцельства, дзеля якога Францыя так сама стараецца, на тые непажаданые вынікі, каторые будуць у тым выпадку, калі Польшча заўчас ня ўтворыць міру з Савецкай Расеяй.

Неумяшацельства Літвы.

Літоўскі міністар заграічных справаў паведаміў польскага міністра заграічных справаў, што Літва буд[…] прытрымлівацца неўмяш[…]цельства ў расейска-пол[…]скай вайне.

Міжнароднае палажэньне Сав. Расеі.

Заграічны гандаль з Савецкай Расеяй.

За ліпень месяц прывоз тавараў павысіўся на 8%, і тавар стаў больш разнавідны. У чэрвені было адтрымана 66.000 пудоў, а ў ліпні 90.000 пудоў. У ліпні вырабы з мэталу больш разнавідны, як: электрычные лямпачкі, сякеры, жалезные трубы, блёкі, катлы, струмэнты і інш.

Дагэтуль тавары прывозяцца толькі праз Эстонскую граніцу, але трэба думаць, што мір з Латвіяй пашырыць вароты, праз якіе рана ці позна пачнецца нармальны прывоз тавараў з заграніцы.

Арганізацыя тавараабмену з Італіяй.

1-га верасьня пачне сваю працу ў Маскве, Адэсе, і Рэвэлі Аддзяленьне італьянскага інстытуту коопэратываў. Паўнамоцны прадстаўнік яго Ромдолі абяцае вось якіе тавары: сельска-гаспадарчые машыны, хірургічные струмэнты, пілы, тэлеграфны і тэлефонны матар'ял. Рамдолі мае намер злучыць Адэсу з Неапалем параходамі, якіе праходзілі бы гэтую дарогу ў 15 дзён.

Гэткім чынам можна будзе ўстанавіць правільны тавараабмен. Цікава паведамленьне Ромдолі аб арганізованнасьці рабочага клясу Італіі і аб тварыскасьці яго з расейскім пралетарыятам. Параходы, прывёзшые мэдыкамэнты (лякарствы і дахторскіе прылады), належаць саюзу матросаў, якіе былі куплены за грошы, заплачаные матросам гаспадарамі параходаў за ўвесь час забастоўкі. Гэтые параходы перададзены ў распараджэньне інстытуту коопэратараў і прадназначаны толькі для перавозу тавараў, ідучых у Савецкую Расею. Народны Камісарыят Заграічнага гандлю ў момант аднаўленьня з заграніцай экан[…]мічных зносін, з'яўляец[…] адзіным тэхнічным орга[…] увозу і вывазу гандлю. Ён-ж[…] разьмяркоўвае тавары памі[…] рознымі гаспадарчымі цэн[…]трамі. Яму прыдзецца ку[…]ляць і прадаваць розные т[…]вары.

Самавызначэньне народаў.

Прыслужнікі Антанты і яна сама цяпер заяўлялі і заяўляюць, што Расея мае імпэрыялістычные (захватніцкіе) мэты. Яшчэ нядаўна яны казалі, што Савецкая ўлада навязала свой устрой Беларусі. Гэтым яны аднака ня хочуць даказаць, што яны самі строга трымаюцца апавешчанага імі ў пачатку вайны прынцыпу самавызначэньня народнасьцяў. Яны хочуць гэтым толькі апраўдаць сябе перад абмануты̍мі народамі: „Вось глядзіце, нават пралетарская Расея стараецца захопліваць чужые землі. Якжа нам гэтага не дамагацца?"

І, сапраўды, усей сваей палітыкай яны даказываюць, што самавызначэньне было для іх толькі спосабам зацягнуць народы ў вайну. Як толькі вайна закончылася і спосаб самавызначэньня болей стаў непатрэбным, яны самым безсаромлівым чынам аткінулі гэты спосаб у старану.

Замест таго, каб самім народам быць гаспадарамі сваяго лёсу, Францыя і Англія пасылаюць да іх свае войскі і забіраюць іх тэрыторыі. Так абстаіць справа з Сірыяй і з Турэччынай. Так было і з Вэнгрыяй, дзе Антанта пры дапамозе сваіх войскаў узяла ненавісны народу устрой.

Яшчэ болей ясна гэта выяўляецца ў адносінах да Расеі, дзе вось ужо болей двух гадоў Антанта дамагаецца зьнішчыць нявыгодны для яе парадак і ўвясьці другі—непажаданы і ненавісны народу.

Расея з сваей стараны даказала, што хаця пабеда пралетарыяту ва ўсім сьвеце і ў кожным краі паасобку ей пажадана, але гвалтоўным чынам, пры дапамозе свайго аружжа, яна гэтага зрабіць ня хоча. Яна ўтварыла мір з цэлым радам дзяржаваў і зусім ня ўмешываецца ў іх унутраные справы. Яны жывуць і ўпраўляюцца, як ім самім спадабаецца. Латвія, Літва, Эстонія, Грузія і хутка магчыма і Фінляндыя даказываюць гэта найлепшым чынам. „Калі ваш пралетарыят яшчэ да гэтага ня высьпеў, каб скінуць з сябе ярмо капіталу, дык мы ўмешывацца ў вашые справы ня хочам".

Кожны народ павінен сам вырашаць свой лёс. І Расея сьвята выпаўняе тое, на што абязалася. Ні Літва, ні Латвія, ні Эстонія, або іншы край, утварыўшы мір з Расеяй, да гэтага часу ня мелі ніякай прычыны заяўляць, што Расея не выпаўняе сваіх абавязкаў. Як роўная з роўнымі яна з імі дагаварывалася і як роўная з роўнымі яна з імі жыве цяпер па суседзтву.

Ці Антанта так сама можа пахваліцца такой-жа акуратнасьцю ў выпаўненьні сваіх абяцанак? Не. Бароняччы на славах гэтые дробные народнасьці, Антанта ў чыне перарабляе іх ва сваіх слуг і сабачак, каторые павінны яе слухацца.

Яшчэ гэтымі днямі Антанта гэта даказала. Узрадаваўшыся з прычын часовай пабеды польскіх паноў, яна зрабіла спробу напалохаць Расею пагрозамі. Адной з самых моцных пагрозаў было тое, што Антанта абяцала пусьціць у Расею дробные Прыбалтыцкіе народнасьці. Запытацца ў саміх гэтых народнасьцяў, каторые ўтварылі мір з Расеяй, ці хочуць яны ваяваць, Антанта і ня думала. „Ды і нашто пытацца?

Яна прыкажэ, а тые павінны пайсьці. Гэта ўсё даказывае, што самавызначэньне, якое адтрымалі народнасьці з рук Антанты, ня ёсьць воля, а самая найгоршая няволя і ганебная кабала.

А. Вайцяхоўскі.

У стане контр-рэвалюцыі.

Распрадаюць.

З Севастопалю паведамляюць у французкіе газэты, што ўвесь таргові флёт Чорнага мора распродан чужаземцам. Большы лік акцыяў буйнейшага расейскага параходзтва закуплен англічанамі.

У Крыме.

Дарагоўля ў Крыме павялічваецца з кожным днём. Ідзе вялізарная спэкуляцыя ангельскімі і мікалаеўскімі грашыма. У зьвязку з дарагоўляй пашыраецца эпідэмія брушнога тыфусу.

Дачасны хаўрус.

У крымскіх газэтах абвешчан зьмест згоды паміж Урангэлем і прадстаўнікамі „новых гасударстваў" Дону, Кубані, Тэрэка.

У Свецкай Расеі.

Сьмерць Потаніна.

Акадэміяй навук (у Пецярбурзе) адтрымана вестка, што ў Томску ня гэтак даўно памёр вядомы расейскі вандроўнік (пуцяшэственік) Потанін.

Бярэце прыклад.

Сяляне вёскі Кензероўкі Бердычэўскага павету Кіеўшчыны пастанавілі паслаць у Чырвоную армію ўсіх належачых да мобілізацыі, не дапусьціць дэзэртырства і падтрымаць армію хлебам і адзежаю.

На Урангэля і паноў.

У Екацярынбургу ў зьвязку з прызывам ісьці на Урангэлеўскі хронт, дабрахвотнікі і камуністы каравульнае роты ўсе выказалі пажаданьне ўсім атправіцца на хронт. Многіе беспартыйные падалі заяву і аб іхным аткамандараваньні на хронт.

Лясные пажары.

У ваколіцах Петраграду пачаліся лясные і тарфяные пажары. Гасіць пажары прызываюць і сялян і рабочых побач з мясцовымі пажарнымі дружынамі.

У „дэмакрацкіх" рэспубліках.

Спадзяюцца на Савецкую Расею.

У Тыфлісе вышаў першы нумар армянскага штотыднёвага часопісу эсдэкаў-інтэрнацыяналістаў, дзе ў пярэдняй стацьці гаворыцца: „Барацьба Савецкай Уласьці—гэта наша барацьба, яе ўсьпех—наш ўсьпех, яе паражэньне—наша паражэньне. Мы лічым абавязкам арганізаванага пралетарыяту дапамагчы народам усходу ў справе вызваленьня ад чужацкіх і домаўгадованых угнятацеляў. Расея павінна дапамагчы разрашэньню армянскага пытаньня".

Дальне-Усходняя рэспубліка.

Правіцельства Дальне-Усходняй рэспублікі разам з сябрамі дэлегацыі Уладывастокскага Народнага Сабраньня пастанавілі, што на абшары Далёнага Усходу павінна іставаць адыная дэмакрацкая рэспубліка, якая мусіць знаходзіцца ў агранічным і палітычна-эканамічным зьвязку з Расеяй і ў сяброўскіх адносінах з суседнімі народамі.

Жыцьце чырвонаармейца.

Як ваююць чырвонаармейцы.

(Пісьмо ад чырвонаармейца з хранту).

Ледзь толькі пачало віднець, як наш полк стройнымі радамі выступіў на пазыцыю. Усе твары паважные. Час ад часу нехта скажа дзелавое слова, ізноў робіцца ціха. Вось акопы. Мы заляглі. Пачаўся бой: затрашчэлі кулямёты і злосна загрымела артылерыя. З крыкам „ура" мы пачалі наступленьне на акопы праціўніка і праз паўтары-дзьве гадзіны занялі чатыры лініі акопаў у нарадку ўпарта бароўячыся. Нашае дзела дакончыла коньніца. Два конных дывізіёны пад камандай т. Бодэцкага, зрабіўшы хітры манеўр і выслаўшы адзін дывізіён налева, а другі направа, з якога адна сотня была пакінута ў рэзэрве, з крыкамі „ура" кінуліся ў атаку. Ад неспадзяванага ўдару праціўнік ня вытрымаў, і яго плянавае спакойнае адступленьне нерайшло ў безпарадачные ўцекі. Мы захапілі: чатыры гарматы з упражжу і прыслугаю, 23 кулямёты, 400 палонных і іншую здабычу. Гонячы праціўніка, дывізіён зайшоў 17 вёрст у тыл, у мяст. Пліссы, дзе разагнаў штаб корпусу, які пакінуў усю сваю канцэлярыю і маемасьць. Праціўнік прабаваў абыйсьці дывізіён справа, але т. Бодэцкі ўдарам на фланг лікнідаваў і гэту спробу.

Здраднікам німа спагады.

У Баранавічах выязная сэсія Рэўтрыбуналу Заходняга хронту разглядала 4 справы аб дэзэртырстве з хронту. На лаве падсудзімых паміж іншым ёсьць некалькі ваенных камісараў і палітычных рукаводнікаў. Вынесена 5 сьмертных прыгавораў. Прысуджаны да разстрэлу памочнік ваенна камісара Н-га палка Каваленка Александр, палітычны рукаводнік Н-га лёгкага кавалерыйскага дывізіёну Арковіч і казвачэй 22 хлебапякарні. Рэвалюцыйны Трыбунал выпусьціў адозву да чырвонаармейцаў і насяленьня, у якой указвае, што Чырвоны суд будзе бязьлітасна караць здраднікаў рэвалюцыі—дэзэртыраў з Чырвонага хронту.

Чуткі з заграніцы.

Барацьба ангэльцаў з арабамі.

Ангэльская газэта „Таймс“ дае кароткі разгляд барацьбы ангэльцаў з арабамі на Ніжнім Ефрэце (у Мэсапатаміі) ад г. Хільля да Насірні. Началася гэта барацьба 2 ліпня паўстаньнем у Румэйто і раскіданьнем чыгункі для гэтага гораду. Перш думалі, што гэта выклікана незадаволеньнем насяленьня за арышт аднаго з местных шэйхаў; гэтаму прыдавалася значэньне мясцовага руху. Аднак, выказалася, што атрады паўстаўшых арабаў былі так сільны, што ангэльскіе атрады, якіе былі высланы на выручку гарнізону у Румэйто, былі затрыманы на дарозі далёкай адлегласці ад гораду і панесьлі пры гэтым вялікіе страты. Нават і тады, калі высланы з Багдаду атрад сілай 1 брыгады насьля ўпартай бойкі пранік у Румэйто, то прымушаны быў высеслі выратаваны ім гарнізон Румэйто адтого разу на поўнач.

Ангэльскі атрад, пасланы з гор. Хільля на поўдзень, страціў у стычцы з арабамі больш 300 чалавек, пры чым арабы гонячы яго ўзялі адну гармату, некалькі куляметаў і шмат рознага іншага матэр'ялу.

Страты на чыгунцы зазначаюцца: 4 паравозы, 170 вагонаў і платформаў.

Усе спробы ангэльска-індыйскіх войск пранікнуць на поўдзень, заканчваюцца паражэньнем іх, і гарады Куф і Кефль (у 20—30 мілях на поўдзень ад г. Хільля) акружаны арабамі.

Зьдзекі над безработнымі.

У Франкфурце (у Гэрманіі) ў час дэманстрацыі безработных жандармамі былі забіты 2 дэманстранты і некалькі чалавек ранены.

Дэманстрацыя процiў Антанты.

У Марыенвэрдэры (Усходняя Пруcія) адбылася аграмадная дэманстрацыя перад галоўным штабам акупацыйных войск Антанты. Дэманстранты бурна пратэставалі процiў усякай вайны наогул і процiў умяшацельства Антанты ў расейска-польскую вайну асабліва і патрабавалі лаяльнага захоўваньня нямецкага неўмяшацельства.

Грамадзянская вайна у Ірляндыі.

Непарадкі ў Бэльфорфе прынялі зварот грамадзянскай вайны.

Дэманстрацыі процiў палякоў.

У нядзелю 30-га ліпня ў Бэрліне адбыліся вялікіе дэманстрацыі пражываючых там верхне-сілезцаў. Прынята рэзалюцыя, якая патрабуе безадкладнага разбраеньня польскіх бандаў, кары іх за ўсе паступкі і наладжаньне парадку.

Ворагі навекі.

У Бэрліне на вялікім народным сходзе, скліканым сацыялістамі, гэн. Гофман заявіў, што калі Нямеччына і павінна нарушыць няўмешываньне, дык ва ўсялякім выпадку яна ня выступіць на старане палякаў пасьля іхных зьверстваў, учыненых у Верхняй Сілезіі.

Неспакоі у Кітаі.

З Пэкіну (сталіца Кітаю) паведамляюць: войскі Чанг-Со-Ліна і Вупэйфу, зусім разьбіўшы анфуйстаў, акружылі Пэкін з усіх бакоў. У Тянь-зін прыбыў Чанг-Со-Лін для разгляду ўмоваў, запрапанаваных правіцельству. Члены правіцельства анфуйсты зьлажылі свае паўнамоцтвы і ўцяклі. Манголькі пасланьнік хаваецца ў японскай місіі. Маршал Туан захварэў. Войскі Вупэйфу падыходзяць да Пэкіну па Калганскай дарозе.

У Літве.

Гэрой абавязку.

У Ляндварове літоўцы забілі старшыню местнага валаснога рэўкому, які адмовіўся злажыць з сябе абавязкі да атрыманьня афіцыяльнага распараджэньня ад Савецкага правіцельства.

У Польшчы.

Зьбіраюць астаткі.

З вярнуўшых з Сыбіры ў Польшчу астаткаў разьбітай польскай дывізіі польскае ваенная ўладаю сфармаваны асобны полк, які ўжо адпраўлен заграніцу.

Што робіцца на Беларусі.

Прага да хаты.

Беларускім рэукомам дастата з Уфы вось якая тэлеграма: „Мы, рожные работнікі асьветы, беларусы, у ліку 25 чал. закінутые царскаю вайною у далекую Уфімшчыну, гарым шчырым жаданьнем перанесьці свой пэдагогічны опыт у сям'ю роднага нам беларускага народу, аслабоненага ад прыгнету памешчыкау. Хадайнічаем аб скорым перавозе нас з сем'ямі у Беларусь“. Ад Уфімскага бюро учыцялеу беларусау Карапюк“.

Беларускі Рэуком назначыу прадстаунікам у аддзеле нацыянальных меншасьцяу пры народным камісарыяце асьветы у Маскве ад беларусау тав. Дыпу.

Бярэце прыклад.

З'езд саветаў сялянскіх дэпутатаў Ваньнікоўскай вол. пастанавіў:

1) Прывітаць нашу гэройскую Чырвоную армію і яе павадыра т. Троцкага.

2) Памагаць нашай абаронцы чым можна, каб нашы таварышы хрантавікі бачылі, што мы працуем, а ня сьпім.

3) Памагаць сем'ям чырвонаармейцаў зьбіраць ураджай і т. д., каб таварышы хрантавікі ведалі, што тут у тыле іх сем'і забясьпечаны і каб са спакойным сумленьнем ішлі ў бой за Работніцка Сялянскую Ўладу.

4) Усіх уцякаючых з хронту дэзэртыраў затрымліваць.

5) У знак таго, што рэвалюцыя павінна застацца не на паперы, а на дзеле, безадкладна правесьці збор дабрахвотных ахвяраў на матч[ы]масьці на карысьць Заходняга хронту і наладзіць суботнік помачы сем'ям чырвонаармейцаў па ўсёй воласьці.

Тэлеграма Рэвалюцыйнаму Камітэту Беларусі.

Першая павятовая канфэрэнцыя Прафэсыянальных Саюзаў Бабруйскага павету шле сваё рэвалюцыйнае камуністычнае прывітаньне Вайскова-Рэвалюцыйнаму Камітэту Беларусі, выявіцелю волі і патрэб працоўнага народу Чырвонай Беларусі. Павятовая Канфэрэнцыя заяўляе, што па першаму кліку пралетарыяту стане ў рады з аружжам у руках для таго, каб раз назаўсёды адбіць ахвоту ў панскай Польшчы заняволіць нашу Чырвоную Беларусь.

Павятовая канфэрэнцыя прыкладзе ўсю сілу для таго, каб наладзіць наша гаспадарчае і экономічнае жыцьцё на камуністычных пачатках.

Ніхай жыве Чырвоная Беларусь!

Ніхай жыве Ваенрэўком Чырвонай Беларусі!

Ніхай жыве апошняя пабеда над усясьветным капіталам!

Старшыня Канфэрэнцыі
(подпіс).

Па Менску.

У справе Безпартыйнай Рабочай нарады ў Менску.

Ужо пачаліся выбары прадстаунікоў у Савецкіх установах, па чыгунцы, на хвабрыках і заводах.

Сельска-гаспадарчае навучаньне.

З 6-га верасьня пачынаюцца прыёмные экзамены у вышэйшых пачатковых школах для мужчын і кабет дзеля прыняцьця у Марыіна-Горскую сярэднюю сельска-гаспадарчую школу.

З'езд лесаводаў.

З'езд лесаводаў і ляснічых быў адчынены ў Менску—Падгорная, 5—31-га ліпня. На з'езд прыбылі 104 дэлегаты ад 14-ці паветаў Меншчыны. З'езд быў адчынены пад старшынством кіраўніка лясным аддзелам тав. Гаўрыловіча. У прэзыдыум былі выбраны: т.т. Яноўскі, Круглоў і Казлоўскі.

Да 4-га верасьня з'езд разглядаў 6 пытаньняў праграмы з'езду.

Праграмма з'езду вось якая: 1) Даклады аб палажэньні лясной справы на месцах. 2) Арганізацыя Ляснога Ўпраўленьня у цэнтры і на месцах. 3) Арганізацыя лясной варты. 4) Арганізацыя налетні час абароны лясоў ад пажараў. 5) Аб выдачы службовых цадзелаў лясным чынам. 6) Азнаямленьне з інструкцыямі і правіламі. 7) Спосаб выдачы лесу да выпаўненьня патрабаваньняў § 43—51 Інструкцыі для выдачы лесу: а) Губ. Ляс. Камітэту і чыгуначнаму ляс. Камітэту, б) вайсковым арганізацыям, в) мясцоваму насяленьню паводлуг нормаў наогул і у экстраных выпадках з прычын пажараў і іншых няшчасьцяў па асобку. 8) Парадак караньня самачынных парубшчыкаў і пакражы гатовых матэр'ялаў. 9) Апрацоўка корневых і цьвёрдых цэн на лясные матэр'ялы, а так сама штрафных таксаў. 10) Аб удзеле ляснічых і усяго тэхнічнага пэрсоналу лясьніцтва у лясных загатоўках у 1920/21 г.г. паводлуг інструкцыі С.Н.К. ад 21 і 23 лістападу 1919 г. 11) Падрахунак лясоў і разьдзяленьне іх на лясьніцтвы. 12) Упарадкаваньне лясоў паводлуг правілаў 1910 г. 13) Пытаньні аб лесаадпаўненьні. 14) Утвараньне курсаў лесаводства і лясной гаспадаркі і аб лясных школах. 15) Выбары кандыдатаў на тэхнічные пасады. 16) Бягучые справы.

Папраўка.

Ва ўчарашнім нумары „Савецкай Беларусі“ пад „Абаронай Савецкіх Рэспублік“ была памылкова пастаўлена дата „2-е верасьня“. Трэба чытаць „1-е верасьня“.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ